

Milicji Obywatelskiej właściwą ze względu na miejsce zamieszkania nieletniego, a także — w zależności od potrzeb — sąd rodzinny, prokuraturę, władze oświatowe lub właściwy zakład, którego nieletni jest wychowankiem lub podopiecznym bądź do którego powinien być skierowany, oraz inne instytucje państwowe i organizacje społeczne właściwe w sprawach opieki i wychowania.

§ 8. Przy przyjęciu nieletniego do izby odbiera się posiadane przez niego przedmioty, które mogą stanowić zagrożenie dla życia i zdrowia.

§ 9. 1. Czas pobytu nieletniego w izbie powinien być wypełniony zajęciami dydaktycznymi, pracami porządkowymi, a także lekturą i zorganizowaną rozrywką, z uwzględnieniem co najmniej dwóch godzin zajęć ruchowych na powietrzu.

2. Treść i sposób prowadzenia zajęć oraz metody wychowawcze stosowane wobec nieletnich powinny umożliwiać wszechstronne poznanie nieletniego i jego środowiska, rozbudzać u nieletnich pozytywne zainteresowania w zakresie porządku, pracy i kultury, a także umiejętności współżycia w zespole.

3. Szczegółowy porządek dnia i rozkład zajęć w izbie ustala kierownik izby za zgodą właściwego kierownika jednostki Milicji Obywatelskiej.

§ 10. 1. Egzekwowanie przez wychowawców właściwego zachowania nieletnich powinno być nacechowane spokojem, opanowaniem, życzliwością i konsekwencją postępowania.

2. Metody wychowawcze stosowane wobec nieletnich powinny być indywidualizowane i opierać się przede wszystkim na perswazji i stwarzaniu warunków umożliwiających nieletnim wykazanie się poprawną postawą.

§ 11. W izbie stosuje się jako nagrodę — pochwałę, a jako karę — upomnienie.

§ 12. 1. W wyjątkowych wypadkach, gdy zachowanie nieletniego może spowodować niebezpieczeństwo dla jego życia lub zdrowia albo życia lub zdrowia innych osób, można izolować go w bezpiecznym, przystosowanym do tego celu pomieszczeniu — izolatce.

2. W izolatce nieletni może przebywać do czasu ustania zagrożenia, o którym mowa w ust. 1, nie dłużej jednak niż 24 godziny, a nieletni w wieku poniżej 14 lat — nie dłużej niż 12 godzin.

3. W razie szczególnej agresywności nieletniego należy niezwłocznie wezwać lekarza.

§ 13. Nieletni w czasie pobytu w izbie otrzymuje:

- 1) całodzienne wyżywienie według ustalonych norm i zasad żywienia,

- 2) czystą bielizną pościelową i osobistą, piżamę, dresy i obuwie,
- 3) środki służące do utrzymania higieny osobistej i czystości ubrania.

§ 14. Nieletni przebywający w izbie są pod opieką lekarską i sanitarną zakładów służby zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

§ 15. Nieletniego zwolnionego z izby przekazuje się:

- 1) rodzicom lub opiekunowi,
- 2) upoważnionym pracownikom jednostek podległych Ministrom: Sprawiedliwości, Oświaty i Wychowania albo Zdrowia i Opieki Społecznej,
- 3) funkcjonariuszom Milicji Obywatelskiej w celu doprowadzenia do jednostki Milicji Obywatelskiej, sądu lub prokuratury albo w celu konwojowania na polecenie sędziego, prokuratora lub kierownika jednostki Milicji Obywatelskiej.

§ 16. W razie gdy nieprzybycie osób właściwych do zapewnienia dalszej opieki nieletniemu może spowodować przekroczenie terminów określonych w art. 40 § 2 lub art. 102 § 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. Nr 35, poz. 228), należy nieletniego niezwłocznie odwieźć do najbliższego pogotowia opiekuńczego.

§ 17. 1. Przy oddawaniu nieletniego pieczy osób wymienionych w § 15 wychowawca jest obowiązany sprawdzić ich tożsamość oraz uzyskać pisemne potwierdzenie przekazania pieczy nad nieletnim.

2. Złożone w depozycie pieniądze lub kosztowne przedmioty nieletniego przekazuje się za pokwitowaniem osobie uprawnionej do przejęcia pieczy nad nieletnim.

3. Nieletniemu konwojowanemu do odległej miejscowości wydaje się przed odjazdem gorący posiłek i suchy prowiant na drogę.

§ 18. Materiały i informacje o nieletnim, uzyskane w czasie jego pobytu w izbie, przekazuje się — zależnie od potrzeb:

- 1) właściwemu sądowi rodzinnemu,
- 2) właściwemu zakładowi lub placówce, do której nieletni zostaje skierowany,
- 3) instytucjom państwowym i organizacjom społecznym zajmującym się opieką i wychowaniem, właściwym ze względu na miejsce zamieszkania nieletniego.

§ 19. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych: C. Kiszczyk

123

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 7 maja 1983 r.

w sprawie wywiadów środowiskowych przeprowadzanych w sprawach nieletnich.

Na podstawie art. 24 § 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. Nr 35, poz. 228) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Organami uprawnionymi do przeprowadzania wywiadów środowiskowych są kuratorzy sądowi,

2. W zakresie i na warunkach określonych w rozporządzeniu wywiady środowiskowe mogą przeprowadzać również:

- 1) przedstawiciele organizacji młodzieżowych lub innych organizacji społecznych, zakładów pracy oraz osoby

- godne zaufania — w razie tymczasowego powierzenia im nadzoru nad nieletnimi lub przyjęcia poręczenia,
- 2) organy Milicji Obywatelskiej, właściwe według miejsca zamieszkania lub pobytu nieletniego — w wyjątkowych wypadkach — na polecenie sądu lub prokuratora,
  - 3) pracownicy pedagogiczni rodzinnych ośrodków diagnostyczno-konsultacyjnych albo schronisk dla nieletnich, jeżeli zachodzi potrzeba wydania opinii o nieletnim lub w celu sprawdzenia zachowania nieletniego i warunków, w jakich przebywa nieletni umieszczony poza zakładem poprawczym.

§ 2. 1. Wywiad środowiskowy, dotyczący nieletniego oddanego pod nadzór kuratora, przeprowadza kurator sprawujący nad nim nadzór.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do wywiadów przeprowadzanych z tytułu nadzoru nad sposobem wykonywania władzy rodzicielskiej.

§ 3. Osoba przeprowadzająca wywiad może odwiedzać nieletniego i rodziców lub opiekunów w miejscu ich zamieszkania lub pobytu, w pracy albo szkole, a także żądać złożenia niezbędnych wyjaśnień i informacji.

§ 4. 1. Wywiad powinien być przeprowadzany wyłącznie w porze dziennej z zachowaniem dyskrecji; za porę dzienną uważa się czas od godziny siódmej do godziny dwudziestej pierwszej.

2. Osoba przeprowadzająca wywiad jest obowiązana zachować w tajemnicy wszystkie okoliczności, o których dowiedziała się w związku ze sprawowaniem powierzonej funkcji.

§ 5. 1. Wywiad środowiskowy obejmuje zwłaszcza informacje o zachowaniu się i warunkach wychowawczych

nieletniego, o sytuacji materialnej jego rodziców, warunkach bytowych rodziny, sposobie spędzania przez nieletniego wolnego czasu, przebiegu nauki szkolnej, kontaktach nieletniego z rówieśnikami i innymi osobami mogącymi mieć wpływ na jego zachowanie, stanie zdrowia nieletniego, stosunku rodziców lub opiekunów do nieletniego, podejmowanych oddziaływaniach wychowawczych. Wywiad powinien obejmować także podstawowe dane o członkach rodziny nieletniego, istniejących konfliktach w rodzinie, charakterystykę środowiska społecznego w miejscu zamieszkania nieletniego (miejscowości, dzielnicy); w tym celu wypełnia się kwestionariusz według ustalonego wzoru. Wywiad powinien kończyć się wnioskiem o sposobie resocjalizacji nieletniego.

2. Jeżeli wywiad przeprowadzają osoby lub organy, o których mowa w § 1 ust. 2 pkt 1 i 2, może on zawierać tylko informacje o zachowaniu się i warunkach wychowawczych oraz bytowych nieletniego.

3. Organ zarządzający przeprowadzenie wywiadu może określić inny zakres tego wywiadu. Jeżeli jednak wywiad przeprowadzają organy Milicji Obywatelskiej, zakres zlecenia wywiadu nie może być szerszy niż określony w ust. 2.

§ 6. 1. Wywiad środowiskowy powinien być przeprowadzony w ciągu 14 dni od dnia otrzymania zlecenia, chyba że wyznaczony został inny termin.

2. Wypełniony formularz wywiadu środowiskowego przesyła się niezwłocznie organowi, który zlecił jego przeprowadzenie.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości: S. Zawadzki

124

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 7 maja 1983 r.

w sprawie wykazu organizacji społecznych uprawnionych do zgłoszenia udziału swego przedstawiciela w postępowaniu w sprawach nieletnich.

Na podstawie art. 30 § 4 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. Nr 35, poz. 228) zarządza się, co następuje:

§ 1. Organizacjami społecznymi, których przedstawiciele mogą być dopuszczeni przez sąd do udziału w postępowaniu w sprawach nieletnich, są: Związek Socjalistycznej Młodzieży Polskiej, Związek Młodzieży Wiejskiej, Związek Harcerstwa Polskiego, Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Komitet Ochrony Praw Dziecka, Zrzeszenie Studentów Polskich, Szkolny Związek Sportowy, związki

zawodowe, Liga Kobiet Polskich, Liga Obrony Kraju, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Polski Czerwony Krzyż, Społeczny Komitet Przeciwalkoholowy, Związek Bojowników o Wolność i Demokrację oraz Młodzieżowy Ruch na Rzecz Przeciwdziałania Narkomanii „MONAR”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości: S. Zawadzki